

ชื่อโครงการ การศึกษาระบบการผลิตและการตลาดมะละกอของเกษตรกรในจังหวัดตาก
และกำแพงเพชร

ผู้เขียน ดร.ปริญญ์ ทังควรรณวนิช

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับสายพันธุ์ ระบบการผลิต และการตลาด ของมะละกอในพื้นที่จังหวัดตากและกำแพงเพชร พบว่า สายพันธุ์ที่พบ ได้แก่ แหกคำ แหกนวล ปลักไม้ลาย ดำเนิน และเรดเลดี้ ร้อยละ 38, 4, 14, 3 และ 41 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยจังหวัดตากและกำแพงเพชรมีพื้นที่ปลูก ปี 2551 ประมาณ 5,219 และ 1,961 ไร่ ตามลำดับ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55 เปอร์เซ็นต์ อายุ 31-49 ปี ร้อยละ 56 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 71 เปอร์เซ็นต์ และประสบการณ์ปลูกน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 91 เปอร์เซ็นต์ พื้นที่ปลูก 5.1-25 ไร่ ร้อยละ 52 เปอร์เซ็นต์ และเป็นสวนเดี่ยว ร้อยละ 78 เปอร์เซ็นต์ โดยเกษตรกรจะปลูกมะละกอเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 85 เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัว ร้อยละ 90 เปอร์เซ็นต์ และมีการจ้างแรงงาน ประมาณ 3-5 คน ร้อยละ 42 เปอร์เซ็นต์ แหล่งพันธุ์มาจากบริษัทเมล็ดพันธุ์ ร้อยละ 55 เปอร์เซ็นต์ และต้นกล้าด้วยตัวเอง ร้อยละ 81 เปอร์เซ็นต์ ปลูกด้วยระยะปลูกจะมากกว่า 2x2 เมตร*เมตร ร้อยละ 67 เปอร์เซ็นต์ พืชที่เคยปลูกมาก่อนในแปลงปลูกมะละกอ คือ ผลไม้ ร้อยละ 54 เปอร์เซ็นต์ กรณีสวนผสมจะปลูกมะละกอร่วมกับไม้ผล ร้อยละ 20 เปอร์เซ็นต์ การให้น้ำจะให้ตามร่องเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 59 เปอร์เซ็นต์ มีการใส่รองก้นหลุมก่อนปลูกด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ 29 เปอร์เซ็นต์ และไม่ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม ร้อยละ 67 เปอร์เซ็นต์ มีการใส่ปุ๋ยหลังปลูก คือ ใส่ปุ๋ยเคมี ร้อยละ 25 เปอร์เซ็นต์ และไม่ใส่ปุ๋ยหลังปลูก ร้อยละ 60 เปอร์เซ็นต์ และการใส่ปุ๋ยระหว่างให้ผลจะใส่ปุ๋ยเคมี ร้อยละ 54 เปอร์เซ็นต์ และปุ๋ยเคมีผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ 44 เปอร์เซ็นต์ ค่า pH ของดินและน้ำ คือ 6.0-6.9 ร้อยละ 53 และ 58 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ชุดดินของจังหวัดตากและกำแพงเพชร คือ ชุดที่ 33 โรคที่พบในแปลงปลูก คือ โรคจุดวงแหวน ร้อยละ 53 เปอร์เซ็นต์ เปอร์เซ็นต์ต้นที่เกิดโรค 1-25 เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ 30 เปอร์เซ็นต์ และมีพื้นที่ผิวของผลเกิดโรค 26-50 เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ 21 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก จะใช้สารเคมี ร้อยละ 33 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการใช้วิธีกลร่วมกับการใช้สารเคมี ร้อยละ 26 เปอร์เซ็นต์ และมีการใช้เครื่องตัดหญ้า ร้อยละ 41 เปอร์เซ็นต์ การกำจัดแมลงและสัตว์ศัตรูมะละกอนั้น จะกำจัดด้วยสารเคมี ร้อยละ 37 เปอร์เซ็นต์ ต้นทุนการผลิตมะละกอ กรณีสวนเดี่ยว (ยกร่อง) มีต้นทุนการผลิต ประมาณ 2,500 บาท/ไร่/เดือน และสวนเดี่ยว (ไม่ยกร่อง) มีต้นทุนการผลิต ประมาณ 1,700 บาท/ไร่/เดือน และกรณีสวนผสม (ยกร่อง) มี

ต้นทุนการผลิต ประมาณ 1,300 บาท/ไร่/เดือน และสวนผสม (ไม่ยกร่อง) มีต้นทุนการผลิต
ประมาณ 1,000 บาท/ไร่/เดือน

Research title **A study on papaya production and marketing of farmers in Tak and Kamphaeng Phet provinces**

Author **Dr.Preeyanun Tangkawanwanit**

Abstract

Production and marketing of papaya varieties was studied in the provinces of Tak and Kamphaeng Phet. The varieties of papaya were “Kaek dam”, “Kaek nuan”, “Bplak mairai”, “Dam neern” and “Red Lady” found to be cultivated with the distribution of 38%, 4%, 14%, 3% and 41%, respectively. In Tak and Kamphaeng Phet provinces, there was an area under cultivation in the year 2008 (Thai year 2551) of approximately 5,219 and 1,961 rai, respectively. 55% of papaya farmers were women and 56% were aged between 31-49 years old. 71% have a primary level education and 91% have cultivation experience of less than 5 years. 52% of plantations were of 5 to 25 rai and 78% were single crop plantations. Papaya growing was the principle source of income for 85% percent of farmers who mostly (90%) use laborers from their family, however 42% also employ around 3-5 additional people. 55% of farmers source their papaya seed from a seed company and 81% grow sprouts plant for themselves. Papaya trees are grown from sprouts planted at 2 meter intervals along rows spaced 2 meters apart (67%). 54% of mixed plantations grew other fruit crops before first plantings of papaya. 20% of mixed crop farms grow papaya trees in mixed orchards together with other fruit. 59% of farms take water from artesian wells. 29% of farmers use manure as well as organic fertilizers to prepare the soil before the trees are planted, but 67% of farmers do not use any fertilizer to prepare the soil for planting and 60% do not use fertilizers during growth of the papaya trees. 44% of farmers use mixed fertilizers from organic and chemical fertilizers. During growth to maturity 25% of farmers continue to use chemical fertilizer and 54% use chemical fertilizer during harvesting. The pH value of the soil and water were in the range 6.0-6.9 in 53% and 58% of farms, respectively. Soil of Tak and Kamphaeng Phet province is class 33. Papaya Ringspot Virus (PRSV) was found on 53% of farms. PRSV percent was found on 1-25% of trees on 30% of farms and PRSV was found on the surface of 26-50% of papaya fruit on 21% of farms. 33% of farms control weeds by the use of chemicals alone and 26% by means of machinery such as brush cutters together with chemicals.

41% of farmers control weeds only by use of machinery. Insect and animal pests of Papaya are eradicated with chemicals by 37% of farmers. Production cost were calculated for four model farms; a) a single crop papaya plantation (ridge type) at approximately 2,500 baht/rai/month, b) a single crop papaya plantation (field type) at approximately 1,700 baht/rai/month, c) a mixed plantation (ridge type) at approximately 1,300 baht/rai/month and d) a mixed plantation (field type) at approximately 1,000 baht/rai/month.